

Европейски реформи в областта на авторското право

Седем начина за насърчаване на иновациите, творчеството и достъпа до наследството

Член 3 – Извличане на информация от текст и данни

Ние сме притеснени, че като фокусира изключение по отношение извличането на информация върху извличане от научни списания, извършвано от научноизследователски институции, предложението на Комисията случайно прави всички други действия, свързани с извличането на информация – например от ползвателите на библиотеки, журналисти и други граждани, на друго съдържание, особено свободния интернет – незаконни, освен ако има начин за подписване на лицензия. Това е невъзможно, особено в случая с интернет.

По-лесното решение би било да се осигури **просто изключение на разположение на всеки, който има законен достъп до дадено произведение**. Това ще даде възможност потенциалната стойност, която може да се извадена чрез извличане на информация да бъде включена в първоначалната цена на достъп до произведение, и да се избегне създаването на ненужна сложност или несигурност. Лицензирането работи само за тези, които имат средства за платят за тях, докато инструменти като CrossRef работят само ако носителите на права вече са дали разрешение за извличане на информация.

В допълнение към това, ние трябва да **избегнем изтриването на набори от данни, използвани в процеса на извличане на информация от текст и данни**. Като се има предвид значението на възможността за репликиране на експерименти, за да се провери тяхната валидност, такова унищожаване би насърчило лошата практика и лошата наука.

Член 4 – Илюстриране при преподаване

Споделяме целта на Комисията за опростяване на правилата за преподаватели, които използват цифрови средства в класната стая, или преподават от разстояние. Настоящите предложения, обаче, ще означават различни правила за цифрово и нецифрово използване, и не отразяват приоритета, даден на неформалното обучение и обучението през целия живот в стратегията „Образование и обучение 2020“.

Чрез **разширяване на добре дефинирано изключение за илюстриране при преподаване до всички употреби** (вместо да се прави разлика между цифрови и не-цифрови) и позволявайки на голяма част от 65 000 обществени библиотеки в Европа, които вече предлагат обучения за придобиване на умения, за да се възползват от това, ще бъде възможно да се разширят възможностите за учене във всички страни на континента.

Също така трябва да **бъдем внимателни при даването на приоритет на лицензиите пред изключенията**. Когато използването на произведение е справедливо (например правенето на множество копия от цял учебник не се брой за такова) или когато, в противен случай, възможностите за лицензиране са незадоволителни, обучаващите трябва да могат да се възползват от изключението.

Член 5 – Възпроизвеждане на произведения от обществен интерес, специализирани терминали и доставка на документи

Комисията да посочи ясно, че възпроизвеждането във връзка с опазване трябва да попада под изключение, е добра новина за библиотеките и институциите в областта на културното наследство и отваря пътя към много по-ефикасни начини за опазване на европейското културно наследство. Европейският парламент следва да разшири това изключение и към друго **необходимо, нетърговско копиране, например за каталожни или застрахователни цели**.

Освен това, за да се отговори на легитимните очаквания на потребителите в цифровата ера и където това не дестабилизира пазарите, библиотеките и институциите в областта на културното наследство трябва да разполагат с по-широки възможности. Те включват, по-специално, **трансгранично споделяне при поискване на отделни статии или глави за лични или изследователски цели за нетърговско лично изучаване или научни изследвания, или позволение хората да използват своите цифрови колекции в помещенията, използвайки собствени устройства, а не само "специални терминали"**. За да се гарантира, че тези правила са ефективни, ние **трябва да гарантираме, че тези дейности няма да бъдат възпрепятствани от условията на договори или технологични мерки за защита.**

Членове 7-9 – Произведения извън търговско обращение

Предложенията на Комисията показват твърде голямо доверие в способността на сегашната европейска инфраструктура за колективно управление да предоставя представително и ефективно разширено колективно лицензиране на употребите на произведения извън търговско обращение. **Освен ако няма възможност за отстъпление от това – приемане на изключение, позволяващо на библиотеките и институциите от областта на културно наследство да правят достъпни онлайн цифровизирани произведения извън търговско обращение – много от европейското наследство, особено в по-малките държави, ще продължи да бъде държано под ключ, без да бъде от полза за когото и да било.** Проектодокладът на Комисията по правни въпроси, възложен от г-жа Комодини адресира тези опасения и се надяваме, че това може да послужи като основа за финалния доклад.

Член 11 – Сродни права

Споделяме общата загриженост за положението на медиите днес и необходимостта от качествена журналистика с достатъчно ресурси. Библиотеките са активни в популяризирането на медийната и информационна грамотност. Изразяваме безпокойство, че настоящите предложения ще направят работата на библиотеките в тази област по-трудна (и скъпа).

Те могат също да затруднят потребителите на библиотеките да цитират други произведения, да създават нетърговски ръководства за информационни ресурси, и да налагат разходи с обратна сила за библиотеки с колекции от периодика. Ако, както Комисията по индустрия, изследвания и енергетика предложи, правото бъде разширено до академичните издателства (които не изпитват трудности при упражняването на правата си, като се има предвид, че авторите обикновено им ги преотстъпват), вредата би могла да бъде много по-голяма. **Предложението следва да бъде оттеглено и основно преразгледано.**

Член 13 – Филтриране на съдържанието

Както и при член 11, осъзнаваме, че има много по-голям дебат, около създаването и споделянето на стойност между създателите, издателите и дистрибуторите в по-къс или по-дълъг период. Библиотеките и изследователските институции се притесняват, че настоящите предложения по невнимание ще се прилагат и за репозиториуми на съдържание на Свободен Достъп, управлявани от университети, библиотеки и други изследователски институции. Такива репозиториуми играят ключова роля за улесняване споделянето на знания (основната причина за свободен достъп на първо място).

Съгласно предложенията тези репозиториуми ще трябва или да въведат скъпи технологии за филтриране (които дори могат да не са подходящи за откриване на разрешените употреби на произведения) или да попадат под отговорност всеки път, когато един изследовател качи неправилната версия на съхраняван в тях документ. Репозиториумите, които обикновено не са оборудвани да поемат това бреме, вероятно ще бъдат затворени. **Предложението трябва да бъде**

оттеглено и преразгледано, за да се избегне ненужно увреждане на иновациите и свободата на изразяване в Европа.

Нова разпоредба – eLending

Решението на Съда на Европейския съюз от ноември не е допринесло за напредък относно намирането на ефективни решения, позволяващи на библиотеките да заемат електронни книги. Освен това, решението не уточнява дали библиотеките имат право да дерогират договорни клаузи или заобикалят технологични мерки за защита, които им пречат да заемат законно придобито съдържание, в съответствие с установения от Съда модел едно-копие-един-ползвател.

Европейско законодателство, изясняващо решението на Съда в тази област, би намалило правната несигурност и позволило на библиотеките едновременно да отговарят на търсенето и да срещат нови читатели с нови автори.